Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Joxe Martikorena Sagardia

Lasarte-Oria, Gipuzkoa (1936)

Aurkibidea

Biografia

Zubietako Petritza Txiki baserrikoa. Bi anaietan gazteena, Joxe (ala Joxetxo) deitu izan diote beti, baina jaiotza-agirian Joxe Manuel bezala dator. Usurbilera joan zen eskolara, baina gutxi, bi anaiek baserriko lanetan lagundu behar izaten zutelako. Aita Igeldokoa zuten eta ama usurbildarra. Igeltsero lanetan ibili zen eta baita kobratzaile bezala ere, Zubieta-Lasarte-Donostia autobus linean. Ondoren Michelinen hasi zen lanean eta handik erretiratu zen. Astigarragako emakume batekin ezkondu zen eta bi seme izan zituzten. Lasarten bizi da aspalditik. Joxe Antonio anaiarekin batera elkarrizketatu genuen.

Zintak

LAS-070

- **Proiektua**: Lasarte-Oriako Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia
- **Data**: 2022-03-07
- **Iraupena**: 84 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Sapsootham, Itziar

Pasarteak

1. Garaiko Donostialdeko autobus-bidaien prezioak

- **Erref**: LAS-070/005
- **Iraupena**: 0:01:30. **Hasi**: 00:08:09. **Bukatu**: 00:09:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak

Laburpena:
Donostialdeko autobus txartelek zenbat balio zuten. Bi autobus zeuden, bat Lasartetik ateratzen zen eta bestea Zubietatik.

2. Autobus-kobratzaile

- **Erref**: LAS-070/006
- **Iraupena**: 0:01:55. **Hasi**: 00:09:39. **Bukatu**: 00:11:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak

Laburpena:
Baserritarrek marmitak, otarrak... nola eramaten zituzten autobusean. Kobratzeaz gain, gauzak ondo kokatzen laguntzen zuten,

3. Autobusaren erabiltzaileak

- **Erref**: LAS-070/007
- **Iraupena**: 0:00:32. **Hasi**: 00:11:34. **Bukatu**: 00:12:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak

Laburpena:
Astean zehar baserritarrek erabiltzen zuten gehienbat autobusa. Baina gainerako herritarrek ere. Futbola zegoenean jendeak ez zuen errespetatzen autobusera igotzeko txanda.

4. Autobus gidaria karnetik gabe

- **Erref**: LAS-070/008
- **Iraupena**: 0:03:05. **Hasi**: 00:12:06. **Bukatu**: 00:15:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak

Laburpena:
Soldata oso baxua zuten baina eskupekoak jasotzen zituzten otarrak igotzen eta jaisten laguntzean. Txoferrari ere eskupekoa. Joxe Antonio, kobratzaile izatetik gidari izatera pasatu zen hamazazpi urterekin. Bi asteaz kobratzaile eta beste astebetez mekaniko bezala.

5. Autobusak oso zaharrak ziren

- **Erref**: LAS-070/009
- **Iraupena**: 0:01:14. **Hasi**: 00:15:11. **Bukatu**: 00:16:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak

Laburpena:
Autobusek ez zituzten keinukariak eta barruan ez zegoen izpilurik ere ez.

6. Michelin-eko greba luzea

- **Erref**: LAS-070/012
- **Iraupena**: 0:02:39. **Hasi**: 00:22:49. **Bukatu**: 00:25:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Donostialdeko lantegiak

Laburpena:
Hiru hilabeteko Michelin-eko grebaz hitz egiten dute. Janaria nondik lortzen zuen jendeak. Grebaren arrazoiak. Comisiones Obreras.

7. Lambretta eta Vesparen estalkiak egiten

- **Erref**: LAS-070/013
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 00:25:28. **Bukatu**: 00:27:48
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Donostialdeko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:
Joxek Lambretta eta Vesparen estalkiekin lan egiten zuen Michelin-en. Lan-prozesua kontatzen du. Erroberen hariak beste leku batean egiten zituzten.

8. Txerriaren gantza olio bezala erabiltzen zuten

- **Erref**: LAS-070/016
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:31:20. **Bukatu**: 00:32:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura

Laburpena:
Txerria hiltzen zuten etxean eta gantza erabiltzen dute olioaren ordez. Arto-irina Hernanin trukatzen zuten.

9. Eskolako zigorrak

- **Erref**: LAS-070/018
- **Iraupena**: 0:03:02. **Hasi**: 00:34:32. **Bukatu**: 00:37:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak

Laburpena:
Joxe asko zigortu dute eskolan, ez zituelako etxeko-lanak egiten. Zigorrak nolakoak ziren. Eskola gaztelaniaz bazen ere, euskaraz azaltzen zituen gauzak maistrak. Ikasitako matematikak autobus-kobratzaile izateko lagungarri izan ziren.

10. Autobusetan lanean ikasi zuten gaztelaniaz

- **Erref**: LAS-070/019
- **Iraupena**: 0:00:38. **Hasi**: 00:37:34. **Bukatu**: 00:38:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Autobusean lanean ikasi zuten gazteleraz hobeto moldatzen. Herriko apaiza gogorra zen.

11. Familiako etxea Lasarten

- **Erref**: LAS-070/021
- **Iraupena**: 0:02:13. **Hasi**: 00:41:23. **Bukatu**: 00:43:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Zubietatik Lasartera bizitzera. Familiako etxea.

12. Garai batean, kanpotik zetozenek ez zuten euskaraz ikasten

- **Erref**: LAS-070/023
- **Iraupena**: 0:03:26. **Hasi**: 00:47:01. **Bukatu**: 00:50:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ekonomia eta industria » Boom industriala

Laburpena:
Lasartera kanpotik etorritako jende asko egon zen euskaraz ikasi ez zuena eta hasarretu egiten ziren bertakoek euskaraz hitz egiten bazuten. Joxe Antoniok Michelinen irratia euskaraz jarrita izateagatik bi lankideren artean izandako liskarra kontatzen du. Astelehenero kanpotik etorritako langile asko heltzen zen Lasartera, kartoizko maletarekin.

13. Euskara batua ulertzeko zailtasunak

- **Erref**: LAS-070/025
- **Iraupena**: 0:02:55. **Hasi**: 00:50:52. **Bukatu**: 00:53:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:
Ikastola sortu zenean, herrian euskara gehiago entzuten zen aurreko urteekin alderatuta. Gaur egun, euskara batuaz jende askok hitz egiten du eta askotan ez dute ulertzen.

14. Iru-Biden dantzan

- **Erref**: LAS-070/027
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:58:28. **Bukatu**: 00:59:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:
Gaztetan dantzara Iru-Bidera joaten ziren. Igeldon bazegoen beste dantzaleku bat baina gorbata jantzita sartu behar zen. Iru-Biden ia denak euskaldunak. Bikote asko sortu ziren.

15. Iru-Biden ezagutu zuen emaztea

- **Erref**: LAS-070/030
- **Iraupena**: 0:01:40. **Hasi**: 01:04:24. **Bukatu**: 01:06:04
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:
Joxek emaztea Iru-Biden dantzan ezagutu zuen.

16. Umetan telefonorik ez

- **Erref**: LAS-070/033
- **Iraupena**: 0:02:35. **Hasi**: 01:10:22. **Bukatu**: 01:12:57

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Teknologia berriak eta sare sozialak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Gaur egun telefono mugikorra gehiegi erabiltzen da. Umetan lagunen bila joaten ziren haien etxe edo baserrietara. Irratia entzuten zuten. Sukaldeko ekonomikan lehortzen ziren. Gainerako etxea beti hotz.

17. Baserriko komuna eta dutxa

- **Erref**: LAS-070/035
- **Iraupena**: 0:01:33. **Hasi**: 01:14:13. **Bukatu**: 01:15:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:
Baserriko komuna eta dutxa nolakoak ziren; dena ikuilura.

18. Baserrian ur-korronterik ez

- **Erref**: LAS-070/037
- **Iraupena**: 0:02:24. **Hasi**: 01:16:30. **Bukatu**: 01:18:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:
Baserrian ez zuten ur-korronterik eta errekan garbitzen zituzten arropak. Edateko ura errekatik hartzen zuten ere. Ura gutxi edaten zuten, sagardoa gehiago. Gaur egungo eta garaiko sagardotegiei buruz hitz egiten dute.

19. Oilarraren kontra ibiltzen ziren umetan

- **Erref**: LAS-070/039
- **Iraupena**: 0:02:29. **Hasi**: 01:19:20. **Bukatu**: 01:21:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:
Osabari behia jeizten ari zela egindako bihurrikeria; eskolako jolasak; oilarraren kontra txikitan

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-07

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com